

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 24. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 21. marts 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 20. marts 2025

- L 1. Afrapportering fra rejse til Kiev
- L 2. Meddelelser fra formanden
- FO/L 3. EU's handelsrelationer til USA
Forelæggelse ved udenrigsministeren
 - *Nyt forhandlingsoplæg*
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 335 (samlenotat)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 336 (notat om forhandlingsoplæg)
- 4. Ekstraordinært rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 7. april 2025
Forelæggelse ved udenrigsministeren
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 335 (fortroligt samlenotat vedr. pkt. 1)
 - Rådsmøde 7/4-25 – udenrigsanliggender – Bilag 2 (samlenotat vedr. pkt. 2)
- FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
 - *Nyt forhandlingsoplæg*
 - KOM (2024) 0576
 - KOM (2024) 0576 – Bilag 2 (samlenotat)
 - KOM (2024) 0576 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)
 - KOM (2024) 0576 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 284 (udvalgsmødereferat side 32, senest behandlet i EUU 24/1-25)

- FO 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/211 vedrørende styrkelse af landbrugernes position i fødevareforsyningskæden
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2024) 0577
KOM (2024) 0577 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2024) 0577 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)
KOM (2024) 0577 – svar på spm. 2 om non-papers og positionspapirer
KOM (2024) 0577 – svar på spm. 1 om, hvordan fødevareinformationsforordningen sikrer, at forbrugerne ikke bliver vildledt af begreber som "fair", "retfærdig" og "korte forsyningskæder", hvis det påtrykkes emballagen
EUU alm. del (20241) – Bilag 284 (udvalgsmødereferat side 33, senest behandlet i EUU 24/1-25)
7. Rådsmøde nr. 4088 (landbrug og fiskeri) den 24. marts 2025
Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri
Rådsmøde 4088 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)
- FO 8. Forslag om forlængelse af gaslagerforordning
Forelæggelse ved klima-, energi- og forsyningsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2025) 0099
KOM (2025) 0099 – Bilag 1 (samlenotat)
KOM (2025) 0099 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)
KOM (2025) 0099 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer
9. Rådsmøde nr. 4089 (miljø – klimadelen) den 27. marts 2025
Forelæggelse ved klima-, energi- og forsyningsministeren
Rådsmøde 4089 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)
- L 10. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 4, 7 og 9 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Ekstraordinært rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 7. april 2025

1. EU's handelsrelationer til USA
 - *Politisk drøftelse*
2. EU's handelsrelationer til Kina
 - *Orientering*
3. Eventuelt
4. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriet.

Rådsmøde nr. 4088 (landbrug og fiskeri) den 24. marts 2025

1. Kommissionens meddelelse: En vision for landbrug og fødevarer: Sammen skaber vi en attraktiv landbrugs- og fødevaresektor i EU for de kommende generationer
 - *Udveksling af synspunkter*KOM (2025) 0075
2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2025/202 om fastsættelse for 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande, blandt andet for så vidt angår fiskerimuligheder efter tobis for 2025
 - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24 marts 2025, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*KOM (2025) 0092
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 212 (udvalgsmødereferat side 57, de generelle fiskerimuligheder senest behandlet i EUU 6/12-24)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 166 (udvalgsmødereferat side 45 FO, forhandlingsoplæg vedr. de generelle fiskerimuligheder forelagt 15/11-24)
3. Eventuelt
4. Siden sidst
 - a) Orientering om sag ved EU-Domstolen sagsnr. C-629/23, – Eesti Suurkiskjad
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 291 (notat om afgivelse af indlæg)

Alle dagsordenspunkter hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort. Siden sidst-punktet hører under Ministeriet for Grøn Trepert.

Rådsmøde nr. 4089 (miljø – klimadelen) den 27. marts 2025

1. Kommissionens meddelelse om en aftale for rene industrier
– *Politisk drøftelse*
KOM (2025) 0085
2. Eventuelt
3. Siden sidst

Dagsordenspunktet hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 24. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 21. marts 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Thorkild Holmboe-Hay (S), Morten Klessen (S), Christian Friis Bach (V), Erling Bonnesen (V), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Louise Brown (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Claus Jørgensen (SF), Søren Søndergaard (EL), Stinus Lindgreen (RV) og Sascha Faxe (ALT).

Desuden deltog: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen og klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard.

L Punkt 1. Afrapportering fra rejse til Kiev

Punktet blev forelagt for lukkede døre.

L Punkt 2. Meddelelser fra formanden

Punktet blev forelagt for lukkede døre.

FO/L Punkt 3. EU's handelsrelationer til USA

– *Nyt forhandlingsoplæg*

EUU alm. del (20241) – Bilag 335 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 336 (notat om forhandlingsoplæg)

Punktet blev forelagt for lukkede døre.

.

Punkt 4. Ekstraordinært rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 7. april 2025

EUU alm. del (20241) – Bilag 335 (fortroligt samlenotat vedr. pkt. 1)

Rådsmøde 7/4-25 – udenrigsanliggender – Bilag 2 (samlenotat vedr. pkt. 2)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det polske formandskab har indkaldt til et ekstraordinært rådsmøde i kredsen af handelsministre den 7. april 2025. Jeg forelægger punktet til orientering.

1. EU's handelsrelationer til USA

– *Politisk drøftelse*

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Drøftelsen om EU-USA-handelsrelationerne vil have fokus på den nye amerikanske administrations handelspolitiske tilgang og tiltag mod EU samt EU's håndtering heraf.

USA er fortsat EU's og Danmarks mest centrale handelspartner med dybt integrerede og forgrenede produktionskæder på tværs af Atlanten. Hverken USA, EU eller Danmark har interesse i en handelskonflikt – eller måske skulle man sige »Hverken USA, EU eller Danmark burde have en interesse i en handelskonflikt«. Tværtimod – og der kan vi så tale for vores side af Atlanten – er det en prioritet, at vi bidrager til at styrke samhandelen og arbejder sammen med USA om at håndtere globale handelspolitiske udfordringer. Vi skal blive ved med at forsøge at engagere USA i konstruktiv dialog.

Omvendt må der ikke være tvivl om, at EU er klar til at forsvare egne økonomiske interesser og derfor også indfører robuste og proportionale modsvar, når det er nødvendigt. Her er det helt centralt, at vi står tæt sammen i EU.

Fra dansk side vil vi følge den tilgang, som jeg netop har forelagt udvalget for lukkede døre.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. EU's handelsrelationer til Kina

– Orientering

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forventer, at der mest vil blive tale om et orienteringspunkt, hvor handelskommissæren vil afrapportere fra sin rejse til Beijing, som ventes gennemført den 27.-28. marts 2025.

Kina er en uomgængelig spiller i den globale økonomi og et vigtigt marked for mange danske virksomheder – i mange tilfælde også ganske væsentlig for virksomhedernes globale resultater og konkurrenceevne. Samtidig oplever mange virksomheder stigende handelsbarrierer og udfordringer i konkurrencen med det kinesiske erhvervsliv. Der er udfordringer med unfair kinesisk handelspraksis, ligesom vi skal værne om Danmarks og Europas økonomiske sikkerhed.

Der skal findes en balancegang, så vi kan have et balanceret og fair handelsforhold til Kina. Regeringen støtter Kommissionens tilgang, der fokuserer på at imødegå udfordringerne og minimere risici, men uden at skabe afkobling. Eller som det ofte udtrykkes: »de-risk – not de-couple«.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0576

KOM (2024) 0576 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2024) 0576 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0576 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

EUU alm. del (20241) – Bilag 284 (udvalgsmødereferat side 32, senest behandlet i EUU 24/1-25)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Forslaget har til formål at etablere rammerne for samarbejde mellem myndigheder for bedre at håndhæve reglerne og sanktionere urimelig handelspraksis på tværs af medlemslandene.

Fra dansk side hilses forslaget velkommen. Det er dog vigtigt, at Kommissionen kommer med en konsekvensanalyse af forslaget. Derudover vil vi have fokus på at mindske de administrative byrder i forslaget.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side støtter forslaget, idet man

- lægger stor vægt på, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse af forslaget.
- lægger vægt på, at forskelle i implementeringsmetoden for det nuværende direktiv om urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden i national lovgivning og de nationale procedurer respekteres.
- lægger vægt på, at der kan etableres effektive samarbejdsrelationer mellem de håndhævende myndigheder, herunder i relation til udveksling af informationer samt anvendelse heraf til en effektiv grænseoverskridende håndhævelse af reglerne.

Søren Søndergaard (EL): Vi støttede direktivet, da vi drøftede det i 2018, og vi er også positive over for det, der lægges frem her. Men det er afgørende for os, at de bagvedliggende regler ikke totalharmoniseres, for vi går længere i Danmark. Hvis det var fuldstændig åbenlyst, at det ikke kommer til at ske, var der ingen grund til at skrive noget om det i forhandlingsoplægget. Men i forhandlingsoplægget lægger man bare vægt på, at forskelle i implementeringsmetoden for det nuværende direktiv om urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden i national lovgivning og de nationale procedurer respekteres. Er der nogen som helst risiko for, at der kan ske en totalharmonisering på området? Hvis der ikke er en risiko for det, hvorfor pokker er det så nævnt i forhandlingsoplægget? Vores tilslutning bygger på, at der ikke kan ske en totalharmonisering af de bagvedliggende procedurer.

Sascha Faxe (ALT): Vi bakker op om forhandlingsoplægget.

Kan forslaget bruges til at enten forbedre eller undergrave f.eks. bæredygtige produkter og dyrevelfærd? Billigere produkter fra tredjelande kan underminere dyrevelfærdsstandarderne. Kan forslaget bruges til at fremme fair konkurrence, så importvarer med dårlig velfærd ikke fortrænger de mere ansvarlige produkter i EU, og hvordan sikrer vi, at myndighedernes samarbejde også inkluderer dyrevelfærd i de grænseoverskridende sager?

Stinus Lindgreen (RV): Dansk Erhverv rejser nogle bekymringer i forhold til den manglende høring og konsekvensvurdering af forslaget. Hvad siger regeringen til det? Er der nogen måde at komme det i møde på? Er deres bekymring fuldstændig ubegrundet? Vi bakker sådan set op om det, der forelægges, men det er svært, når man ikke ved, hvad konsekvenserne rent faktisk er.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Søren Søndergaard: Der vil ikke ske en ændring i forhold til direktivet, det vil sige, at der ikke vil ske en totalharmonisering med det nuværende forslag. Men der kommer en revision i efteråret 2025.

Sascha Faxe spørger, om man kan risikere, at man med forslaget er med til at skubbe konkurrencen i forhold til bæredygtighed og dyrevelfærd. Sådan opfatter jeg det ikke. Forslaget handler om samarbejde mellem myndighederne.

Til Stinus Lindgreen: Kommissionen har ikke gennemført en konsekvensanalyse, hvilket ellers er normal praksis. Derfor vil vi bede om at få en konsekvensanalyse, så vi kender de potentielle udfordringer. Vi vil gerne kende konsekvenserne, vi vil gerne trykke de administrative byrder længst muligt ned, og vi ønsker effektivt at få adresseret andre håndhævelsesudfordringer på tværs af medlemslandene. Derfor finder vi det vigtigt at få det analyseret ret grundigt.

Alex Ahrendtsen (DF): Dansk Folkeparti støtter ikke forhandlingsoplægget. Der sker noget mystisk i disse år. Efter Draghirapportens offentliggørelse taler alle i Europa om at nedbringe bureaukrati og bøvnl, men det modsatte sker, hver gang vi sidder her. Det sker også i de enkelte lande, også i Danmark, hvor der kommer flere ansatte i statens administration. Der er én undtagelse, og det er på transportområdet, hvor transportminister Thomas Danielsen gør en stor indsats for at nedbringe bureaukratiet, og han gør det med succes. Jeg forstår bare ikke, hvorfor regeringen ikke gør som Thomas Danielsen, og hvorfor man ikke sætter foden ned over for EU, når det drejer sig om bøvnl og bureaukrati med henvisning til Draghirapporten. Jeg siger det hver eneste gang, og jeg bliver ved med at sige det, indtil det går op for regeringen, at det er den eneste vej. Hvad vil regeringen gøre for at standse papirmøllen, væksten i bureaukratiet og bøvlet i Bruxelles?

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Vi har en bekymring på grund af den manglende konsekvensanalyse. Ministeren siger, at det ville være godt at vide, om vi kan mindske bureaukratiet. Vi er bekymrede for, at det her fører til mere bureaukrati og flere omkostninger. På baggrund af ministerens kommentarer ville jeg forvente, at regeringen ville lægge afgørende vægt på, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse. Vi kunne overveje at støtte forhandlingsoplægget, hvis regeringen ville lægge afgørende vægt på det, men på nærværende grundlag kan Danmarksdemokraterne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Sascha Faxe (ALT): Tak for bekræftelsen af, at det ikke er en forringelse. Kan det bruges til en forbedring, f.eks. i forhold til håndhævelse af fødevarerproduktion, dyrevelfærd og ESG-kriterier (miljø, sociale forhold og ledelse) eller andre grønne ordninger?

Alexander Ryle (LA): Ministeren nævner, at der kommer en revision af 2019-reglerne senere i år. Hvorfor er dette forslag så presserende, at Kommissionen ikke kan vente til efter revisionen?

Regeringen lægger stor vægt på, at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse. Er det forventningen, at Kommissionen vil gøre det? Hvis ikke, har regeringen så tænkt sig at stemme imod forslaget, når nu det er så vigtigt?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Alex Ahrendtsen, Jens Henrik Thulesen Dahl og Alexander Ryle: Jeg deler analysen af, at vi skal gøre, hvad vi kan – både nationalt og på EU-plan – for at sikre den konkurrencestyrkelse, som vi også kan læse om i Draghirapporten. Jeg er rigtig glad for, at Thomas Danielsen fra Transportministeriet bliver rost. Jeg kan i al beskedenhed oplyse, at vi i mit eget ministerium har et helt fast setup med at luge ud i lovgivningen, og Alex Ahrendtsen er velkommen til at byde ind med konkrete bud. Vi har fået over 400 forslag, vi har ryddet ud i de 50, og der er mere på vej. Vi bliver nødt til at være systematiske omkring det, for ellers risikerer vi at fjerne regler i den ene ende, mens der bliver lavet flere regler i den anden ende. Den samlede bevægelse skal vi have styr på. Indholdet af dette forslag er sådan set godt, men det skal implementeres, så det ikke giver unødigt bøvl og ballade.

Jeg noterer mig, at regelforenkling er en prioritering i Kommissionens visionsplan for landbrugsområdet, og det støtter vi selvfølgelig fra dansk side. Det kommer vi også til at arbejde med under det danske EU-formandskab.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Vi vægter, som vi gør, for at have forhandlingsmulighed til at forbedre forslaget indholdsmæssigt, samtidig med at vi sikrer konsekvensanalysen og begrænser de administrative byrder mest muligt.

Til Sascha Faxe: Man kan godt bruge forslaget til noget godt. Man skal være varsom med at trække f.eks. dyrevelfærd ind i denne sammenhæng, men styrkelsen af samarbejdet på tværs af landegrænsen i forhold til de urimelige handelspraksisser er positiv. Det kan man også bruge på mere specifikke områder, f.eks. på grønne produkter, for ikke at skævvride og fortrænge det ene frem for det andet. Det er de rammer, vi opstiller politisk: Produkter, der er efterspørgsel på, og som er blevet produceret konkurrencedygtigt, skal have mulighed for at bevæge sig på tværs af landegrænser uden at blive hindret af urimelig handelspraksis.

Til Alexander Ryle: Danmark presser på for at få en konsekvensanalyse, og derfor er det en del af forhandlingsoplægget. Kommissionen har stillet os i udsigt, at der vil komme et arbejdsdokument om konsekvenserne heraf, og det er min forventning, at de lever op til det, som bliver stillet os i udsigt.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg vil rose ministeren for at have iværksat tiltag, der nedbringer bureaukratiet. Jeg glæder mig til at høre mere, når ministeren er kommet i bund.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Det er et meget, meget vigtigt emne, og det ligger mig rigtig meget på sinde. Jeg tror aldrig, vi når i bund. Der vil altid være regulering, og den kan altid optimeres og gøres bedre med det formål, regulering nu engang har. Vi er nødt til at arbejde struktureret med det, både på EU-plan, men også i forhold til implementeringen i dansk ret.

Alexander Ryle (LA): Der burde lægges afgørende vægt på, at der skal tilvejebringes en konsekvensanalyse. Det er en uacceptabel tilsidesættelse af europæiske virksomheders konkurrenceevne, når der hverken har været en høringsproces eller en konsekvensanalyse. Jeg er på baggrund af ministerens svar ikke blevet overbevist om, at der vil komme en analyse, eller at regeringen vil stemme imod forslaget, hvis der ikke kommer en analyse. Derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget.

Den fungerende formand (Christian Friis Bach): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

FO Punkt 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/211 vedrørende styrkelse af landbrugernes position i fødevareforsyningskæden

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0577

KOM (2024) 0577 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2024) 0577 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)

KOM (2024) 0577 – svar på spm. 2 om non-papers og positionspapirer

KOM (2024) 0577 – svar på spm. 1 om, hvordan fødevareinformationsforordningen sikrer, at forbrugerne ikke bliver vildledt af begreber som "fair", "retfærdig" og "korte forsyningskæder", hvis det påtrykkes emballagen

EUU alm. del (20241) – Bilag 284 (udvalgsmødereferat side 33, senest behandlet i EUU 24/1-25)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Forslaget om en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsvarer fra Kommissionen lægger bl.a. op til et obligatorisk krav om at bruge skriftlige kontrakter ved salg og levering af landbrugsprodukter. Desuden foreslås der krav til indholdet af disse kontrakter, bl.a. et krav til prissætning af landbrugsprodukterne.

Forslaget indeholder derudover styrkede incitamenter til, at landmænd indgår i producentorganisationer. Forslaget vil endvidere specificere brugen af visse frivillige udtryk, såsom korte forsyningskæder.

Vi vil også her presse på for, at de administrative byrder bliver begrænset mest muligt, og at Kommissionen kommer med konsekvensanalyse af forslaget. Vi er nødt til at tage diskussionen om konkurrenceevne og forenkling alvorligt.

Derudover er det vigtigt, at producenter, som leverer til deres egne andelsvirksomheder – hvad danske landmænd gør i udpræget grad – undtages fra krav om brug af skriftlig kontrakt. I dansk optik er de eksisterende regler om anvendelse af skriftlige kontrakter tilstrækkelige. Det er den danske hovedprioritet i forhandlingerne.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side generelt støtter forslaget, herunder øgede incitamenter til producenters samarbejde og bedre muligheder for at yde støtte til unge landbrugere og gartneres investeringer, idet man

- lægger stor vægt på, at producenter, der som medlem af en andelsvirksomhed leverer hertil, undtages fra krav om anvendelse af skriftlig kontrakt.
- lægger stor vægt på, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse af forslaget.
- lægger vægt på, at anvendelse af skriftlige kontrakter ikke gøres obligatoriske, og at der ikke indføres nye regler for anvendelse af udtrykkene fair, retfærdig eller kort forsyningskæde for landbrugsprodukter.

- lægger vægt på at begrænse mulighederne for at yde støtte fra landbrugsreserven til aftaler, der fraviger konkurrencereglerne, i krisesituationer.

Alex Ahrendtsen (DF): Vi kommer ikke til at støtte dette forhandlingsoplæg. Jeg synes stadig, regeringen gør for lidt for at standse papirmøllen i EU. Det, der kommer i forbindelse med dette oplæg, er jo absurd. Jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal gøre for at få regeringen til at sætte foden ned over for EU. Et eller andet bliver vi jo nødt til at gøre. Danmark er et betydningsfuldt land i EU, bl.a. i kraft af vores 24 mia. kr. store medlemskontingent. Man kunne overveje at bringe det i spil for at få EU til at forstå, at vi mener det. Draghirapporten er en medspiller i den kamp. Jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at bureaukratiet i det senromerske imperium på 150 år blev 40-doblet. Da så kriserne kom med sygdom, krig og indvandring, knækkede det romerske rige til sidst. Bureaukratiet er en kæmpe modstander, og det underminerer og ødelægger europæerne. Jeg kan ikke sige det tydeligt nok.

Stinus Lindgreen (RV): Nu kan jeg ikke huske Romerrigets undergang, men jeg er ganske sikker på, at det var korrekt refereret.

Vi støtter sådan set forslaget, men jeg synes, der er et problem i processen med konsekvensanalysen, der mangler. Det er lidt bagvendt, at man beder om at få den nu, hvor den ikke engang er afgørende. Det virker forkert. Jeg synes, man fremadrettet bør have mere fokus på, at det ikke skal være på den måde, for det kan folk ikke være tjent med. Hvad vil man gøre fremadrettet, og er det okay?

Hvad angår beskrivelsen af ordene fair, retfærdig og korte forsyningskæder, skal jeg lige være sikker på begrundelsen for regeringens holdning til det. Er det ren afbureaukratisering, eller synes man, der er en værdi i, at de begreber bliver udvandet?

Sascha Faxe (ALT): Vi støtter forhandlingsoplægget, og vi synes, det er rigtig dejligt, at der bliver fokus på at øge støtten til frugt- og grøntsektoren, som er et af vores yndlingselementer i det. Hvordan kan midlerne bruges? Kan man på nogen måde skubbe på, at støtten til frugt- og grøntsektoren bruges til f.eks. mere klimavenlige dyrkningsmetoder og fokus på mindre transport? Og kan midlerne bruges til at sikre resiliens og klimatilpasning af landbruget, så vi faktisk sikrer en forsyningssikkerhed? Den har især på grøntsagsområdet været udfordret, fra bl.a. Spanien de sidste par vintre.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Forhandlingsoplægget mangler konsekvensanalyse. Det skal ikke behandles lige i næste uge – vi ved faktisk ikke, hvornår det skal på. Så jeg forstår ikke, at man ikke venter på, at man har de oplysninger, man egentlig har behov for. Hvis man ikke som minimum kan lægge afgørende vægt på, at konsekvensanalyserne skal være der, kan vi på ingen måde støtte mandatet.

Fungerende formand (Christian Friis Bach): Vi ved ikke helt ved, hvad begrundelsen er for, at det forelægges nu, men der er nogle 8-ugersfrister, som man prøver at overholde.

Alexander Ryle (LA): Jeg synes på mange måder, at det er et dårligt forslag. Sådan hører jeg egentlig også ministeren, og det er sådan, jeg læser regeringens forhandlingsoplæg, for der er mange store vægte. Samtidig kan jeg læse, at andre EU-lande er mere positive, og at det forven-

tes, at der vil være en høj grad af tilslutning til forslaget blandt medlemsstaterne. Forventer ministeren, at Danmark vil blive imødekommet på vores prioriteter i forhandlingerne, eller forventer ministeren at ende med at skulle stemme nej til forslaget, fordi ingen af de store vægte i mandatet er blevet imødekommet?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der er nogle udfordringer med bureaukratiet, som flere også påpeger. Vi har jo i Danmark i stor udstrækning et setup og en lang tradition for, at landmændene sælger til sig selv, altså via andelsselskaberne. Vi lægger derfor vores hovedprioriteter ind på, at andelsselskaberne skal undtages fra kravene.

Jeg tror, at Kommissionens baggrund for at stille forslaget er at gøre det mere fair for landmanden, for der kan være stor forskel i forhandlingsstyrken fra den enkelte landmand til store virksomheder i nogle situationer. Det kan man selvfølgelig få Kommissionen til at uddybe.

Til Alexander Ryle: Man kan af gode grunde aldrig være helt sikker på at blive imødekommet, for det er jo en forhandling. Men det er i hvert fald det, vi går ned og arbejder efter.

Til Alex Ahrendtsen: Jeg skal ikke kunne sige, hvorfor Romerriget faldt, men jeg lytter til den sagkundskab, der er ud i det. Det er sådan set alvorligt nok – både hvad angår Romerriget og den nuværende situation – og derfor er jeg glad for, at Draghirapporten også bliver trukket frem. Den bruger man i rigtig mange sammenhænge, og under forhandlingerne kommer vi til at presse på for, at vi bruger Draghirapportens argumenter. Jeg har også hørt kommissionsformand von der Leyen bruge det i mange sammenhænge. Så bliver vi nødt til at omsætte det til reel handling i de konkrete forslag. Man kan ikke nøjes med bare at sige det på den øverste hylde, for så at lade som ingenting og lade papirmøllen køre, når det kommer ned i maskinrummet og det bliver mere dagligdag.

Det ændrer ikke på, at der ligger et forslag på bordet. Hvis vi stemmer imod og melder os ud af forhandlingerne, kommer det alligevel med sikkerhed til at flyve, men uden den danske stemme til at presse på i forhold til både de administrative byrder og den konsekvensanalyse, der skal laves.

Til Stinus Lindgreen: Hvad angår den omvendte rækkefølge, er den normale praksis netop, at man får en konsekvensanalyse, og så kører man forslaget frem. Kommissionen siger i de indledende bemærkninger i forslaget, at man ikke kunne nå at foretage konsekvensanalysen på grund af den hastende indsats, der er brug for i forhold til de presserende udfordringer, som landbrugssektoren står over for i øjeblikket. Jeg tager til efterretning, at det er det, Kommissionen siger. Men vi lægger selvfølgelig stadig væk op til, at vi skal have den konsekvensanalyse og herunder også se, hvordan vi kan nedbringe de administrative byrder. Det gælder også fremadrettet. Man kan ikke bare sige, at man ikke får de konsekvensanalyser i al evighed. Vi kommer til at adressere den manglende konsekvensanalyse over for Kommissionen som en del af forhandlingen.

Sascha Faxe spørger, om man kan bruge det til eksempelvis frugt- og grøntsektoren. Som jeg har fået det oplyst, kan midlerne rent faktisk bl.a. anvendes til at sikre større robusthed også inden for klima, skadedyr osv., som frugt- og grøntsektoren jo også arbejder med.

Alexander Ryle (LA): Normalt er det sådan i Europaudvalget, at ministeren ikke kan stemme nej til forslaget, hvis der ikke er en afgørende vægt. Men bl.a. digitaliseringsministeren og europaministeren har på tidligere udvalgsmøder sagt, at hvis der er flere store vægte og ingen af de store vægte

bliver imødekommet, kan man konvertere det til en afgørende vægt og alligevel stemme imod forslaget. Hvis ingen af de store vægte i forhandlingsoplægget her bliver imødekommet, vil ministeren så kunne stemme imod, eller vil ministeren komme tilbage i udvalget og hente et nyt mandat?

Jeg synes faktisk, at forhandlingsoplægget fra regeringen er ret kritisk, men hvis det bare er tomme ord, og hvis vi ikke får imødekommet noget af det, som jeg synes lyder fornuftigt i regeringens forhandlingsoplæg, og man bare ender med at stemme for uanset hvad, så har vi meget svært ved at støtte det.

Stinus Lindgreen (RV): Ministeren glemte det om begreberne fair osv., som jeg spurgte om. Kan man uddybe, hvad man lægger i det? Det er godt nok kun en vægt og ikke en stor vægt, men jeg undrer mig lidt over holdningen.

Sascha Faxe (ALT): Ligger der nogle foranstaltninger allerede nu? Har Kommissionen foreslået nogle tiltag? Det kunne f.eks. være styrkelse af de økologiske producentorganisationer. Har regeringen vurderet, hvordan det vil påvirke klimaaftrykket og den europæiske fødevareproduktion?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Alexander Ryle: Om vi stemmer imod, kommer an på, hvordan forhandlingerne udvikler sig. Vi har lagt det forhandlingsoplæg, som vi ønsker at kunne gå til forhandlingerne med, frem til Europaudvalget, men vi kan af gode grunde ikke vide, om der pludselig kommer andre forslag ind, eller om nogle lande pludselig finder sammen i et flertal, som går i en helt anden retning end Kommissionens forslag. Men det skulle være ret tydeligt ud fra forhandlingsoplægget, hvilken retning den danske regering ønsker, at forslaget fra Kommissionen skal bevæge sig i.

Til Stinus Lindgreen: Jeg beklager, at jeg ikke fik svaret på spørgsmålet om begreberne. I relation til eksempelvis begrebet fair lægges der op til, at det er fair i forhold til landmanden, altså den forhandlingssituation, der er mellem den enkelte landmand og måske en stor virksomhed som aftager. Det begreb skal være mere klart. Grundlæggende foretrækker vi, at reguleringen af fødevareinformation bliver fastlagt i fødevarelovgivningen, hvis formålet i højere grad er at beskytte forbrugeren. Men i dette tilfælde taler man om, at det, der er fair, er fair over for landmanden.

Til Sascha Faxe: Tiltagene i forhold til producentorganisationerne er noget, som de selv fastlægger inden for den lovgivningsramme, der i øvrigt måtte være. Derfor vil det selvfølgelig være svært at sige, hvad det måtte give af effekt. I forhold til klimaaftryk ligger det formodentlig uden for mit ressort at vurdere det. Men hvis der er ønske om det, vil jeg gerne spørge hos kollegaen, og så kan vi selvfølgelig vende tilbage på det.

Alexander Ryle (LA): Som jeg forstod ministeren, ser man ikke en mulighed for at kunne stemme imod. Men hvis ingen af regeringens store vægte bliver imødekommet, og man så alligevel har tænkt sig at stemme ja, og hvis ministeren ikke vil komme tilbage og få et fornyet mandat, så kan vi ikke støtte det. Vi kommer ikke til bare at give en blankocheck til ministeren. Så jeg er nødt til at få en forsikring om, at man ser en mulighed for at kunne stemme imod, hvis ingen af de store vægte bliver imødekommet – eller at man kommer tilbage til udvalget og får et fornyet mandat.

Søren Søndergaard (EL): Ministeren har fuldstændig ret i, at forhandlingsoplægget giver en klar retning for, hvad regeringen arbejder for. Men det er også klart, at Europaudvalgets mandat ikke bare handler om, hvad man arbejder for, men også hvad man ender med at stemme. I og med at

der ikke er lagt afgørende vægt på noget som helst, må det betyde, at regeringen stemmer for. Vi har tidligere haft mandater med formuleringer om, at såfremt ingen af de afgørende prioriteter eller store prioriteter, som regeringen lagde vægt på i forhandlingerne, blev opfyldt, kunne man stemme imod. Det synes jeg er rimeligt, at ministeren afklarer. Den letteste måde er enten at indskrive det i forhandlingsoplægget eller at sige, at man kommer tilbage, hvis man mod forventning skulle komme i en helt anden retning end det, regeringen arbejder for.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Der ligger ikke i forhandlingsoplægget, at vi skal stemme imod, hvis prioriteterne ikke bliver opfyldt. Omvendt er det en mulighed, hvis vi vurderer, at det konkrete forslag ikke er tilstrækkeligt til, at vi synes, det er en god idé. Det afhænger fuldstændig af, hvordan de forhandlinger – som i øvrigt også efterfølgende skal ske med Parlamentet – falder ud. Der er en retning på, hvad vi prioriterer i forhandlingerne, og det er det, vi forfølger. Hvad der kommer til at ske i forhandlingerne, kan jeg af gode grunde ikke sige. Det afhænger selvfølgelig af det konkrete forslag, der ligger til afstemning, hvor vi stiller os inden for det mandat, der i så fald bliver givet med det, der lægges op til her.

Fungerende formand (Christian Friis Bach): Jeg vil konkludere, at ministeren som minimum er forpligtet til at orientere os – gerne ved endnu en forelæggelse i Europaudvalget, hvis ministeren ender med at stemme imod.

Jeg kan konkludere, at der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 4088 (landbrug og fiskeri) den 24. marts 2025

Rådsmøde 4088 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Alle punkter forelægges til orientering. Jeg forelægger punkt 4 på vegne af ministeren for grøn trepart.

1. Kommissionens meddelelse: En vision for landbrug og fødevarer: Sammen skaber vi en attraktiv landbrugs- og fødevareresektor i EU for de kommende generationer

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2025) 0075

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Visionen er en optakt til reformen af den fælles landbrugspolitik. I dansk optik er der behov for et langsigtet perspektiv, og der kunne derfor have været bl.a. et større fokus på at styrke den grønne omstilling og dermed også sektorens bidrag til EU's klimaindsats.

En øget målretning af landbrugsstøtten bør fokuseres på grønne indsatser i landbruget på tværs af EU. Kommissionen lader dog til at have mere fokus på at støtte bestemte typer af landbrug og regioner, f.eks. landbrug i bjergområder.

Kommissionen forventer desuden at fremlægge en bioøkonomistrategi i slutningen af 2025, ligesom der i 2025 også vil komme en strategi for generationsskifte. Det er i hvert fald positivt.

Der er også fokus på international samhandel med fødevarer, hvor EU's stigende handelsoverskud viser, at sektoren har en vigtig betydning. Vi vil også derfor lægge stor vægt på, at de internationale handelsregler respekteres.

I forhold til import fremhæves det, at der er visse sårbarheder. Det gælder eksempelvis i forhold til gødning og proteiner, herunder soja. Kommissionen vil derfor fremlægge en plan om proteinforsyning. Vi vil foreslå at inddrage planteproteiner og de muligheder, der ligger inden for de plantebaserede fødevarer. Regeringen så i øvrigt også gerne, at der kommer en egentlig plantehandlingsplan på EU-plan, hvilket vi arbejder for.

Efterhånden som initiativerne omsættes til konkrete forslag, vil vi vende tilbage. Der forventes et forslag om forenkling af landbrugspolitikken i april 2025. Det ser jeg meget frem til.

Marianne Bigum (SF): Jeg blev utrolig glad, da ministeren kom ind på vigtigheden af flere planteproteiner og omstilling til det. Som jeg umiddelbart kunne læse Kommissionens holdning til det, så handlede det meget om, at man skulle blive uafhængig af proteiner. Deri kan der ligge rigtig mange ting – at man selv skal producere andre proteiner, men at man ikke rigtig vil reducere den animalske produktion. Har andre end Danmark den vinkel på det, at det ikke bare handler om at fortsætte den animalske produktion på samme niveau som i dag?

Der står også noget om øget fokus på bæredygtige løsninger og bioøkonomi, men bioøkonomi er ikke altid en bæredygtig løsning. Der kan ligge rigtig meget under det ord. Jeg vil derfor gerne opfordre til at kigge kritisk på, hvad vi mener er en god løsning under bioøkonomien, og hvad der ikke er.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): I visionen lægges der fra Kommissionen op til, at der skal udvikles en reel proteinplan. Den skal også adressere måden, proteiner produceres og konsumeres på, med henblik på at øge selvforsyningsgraden i EU. Vi har fra dansk side sagt, at vi synes, at det vil være fornuftigt at gå videre med både planteprotein og en reel plantehandlingsplan. Vi har som bekendt lavet en plantehandlingsplan i Danmark. Så vidt jeg har forstået, er det den første af sin art i verden, og det er vi selvfølgelig glade for. Men det batter jo noget mere, hvis vi får bredt det ud til at dække hele EU, også som en del af en større selvforsyningsgrad. Vi forventer at presse yderligere på for den linje fra dansk side.

Jeg er helt enig i, at bioøkonomi ikke altid er lig med bæredygtighed. Det afhænger selvfølgelig af, hvad der ligger i det begreb, og hvad der mere konkret vil være udkommet. Jeg skal nok være opmærksom på det og spørge mere konkret ind til, hvad der menes, når vi ser de konkrete forslag, så vi ikke bare siger, at bio er lig med godt. Det kommer selvfølgelig an på, hvad det mere konkret betyder.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2025/202 om fastsættelse for 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande, blandt andet for så vidt angår fiskerimuligheder efter tobis for 2025

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24 marts 2025, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2025) 0092

EUU alm. del (20241) – Bilag 212 (udvalgsmødereferat side 57, de generelle fiskerimuligheder senest behandlet i EUU 6/12-24)

EUU alm. del (20241) – Bilag 166 (udvalgsmødereferat side 45 FO, forhandlingsoplæg vedr. de generelle fiskerimuligheder forelagt 15/11-24)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): EU og UK skal hvert år forhandle om kvoten for tobis. Det er lykkedes at opnå enighed mellem EU og UK om kvoten for tobis for 2025.

EU har i den forbindelse arbejdet på at fastsætte fiskerimulighederne i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning. Forhandlingsresultatet ligger tæt op ad dette, og regeringen støtter derfor aftalen.

Jeg har tidligere orienteret om sagen om UK's forbud mod tobisfiskeri i britisk farvand. Sagen kører stadig. Kommissionen indledte i 2024 en voldgiftssag over for UK. Det er første gang, der indledes en sådan voldgiftssag under brexit-aftalen.

Voldgiftsretten forventes at levere sin endelige kendelse inden udgangen af april 2025. Det er p.t. ikke muligt at sige noget om udfaldet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

a) Orientering om sag ved EU-Domstolen sagsnr. C-629/23, – Eesti Suurkiskjad
EUU alm. del (20231) – Bilag 291 (notat om afgivelse af indlæg)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): På vegne af ministeren for grøn trepart vil jeg orientere om en sag ved EU-Domstolen, hvor Danmark har afgivet skriftligt indlæg. Generaladvokaten er kommet med sit forslag til afgørelse.

Sagen handler om habitatdirektivet i relation til beskyttelse af ulve og adgangen til at fravige denne beskyttelse.

Danmark har afgivet indlæg i sagen for at sikre størst mulig fleksibilitet i forhold til reguleringen af ulv, så beskyttelseshensynet kan varetages, samtidig med at mulighederne for at fravige beskyttelsen af ulven sikres.

Generaladvokatens fortolkning følger ikke helt vores synspunkt, eksempelvis i forhold til vurdering af bevaringsstatus på tværs af landegrænser. Men generaladvokatens udtalelse er et forslag, som EU-Domstolen ikke er forpligtet til at følge, når den afsiger dom.

Hvis I vil vide mere om sagen, kan jeg henvise til det notat, som er oversendt i februar 2024.

Sascha Faxe (ALT): Hvad ligger der i ministerens udtalelse om størst mulig fleksibilitet i forhold til regulering af ulve?

Christian Friis Bach (V): I langt de fleste tilfælde flugter generaladvokatens indstilling nogenlunde med domstolens endelige afgørelse. Hvis det skulle ske, får det så nogen betydning for ulve i Danmark?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Til Sascha Faxe og Christian Friis Bach: Jeg refererede til det på vegne af ministeren for grøn trepart, men fra dansk side ønsker vi den størst mulige fleksibilitet inden for den nuværende lovgivning, og så må vi se, hvordan den endelige afgørelse kommer til at se ud. Det er ikke sådan, at Domstolen skal følge generaladvokatens udtalelser. I sidste ende er det trods alt Domstolen, der skal afgøre sagen.

Et nyt forslag om ulv, som ministeren for grøn trepart vil forelægge, kommer også til at tage hånd om det og beskrive den fleksibilitet, som vi efterspørger. Men det er klart, at det er en følsom sag, og man ønsker at bevare sikkerheden for ulvens overlevelse, men også sikre, at den skal kunne reguleres i de sammenhænge, hvor der er udfordringer med den. Det er dér fleksibiliteten, som vi forsøger at lægge op til med vores linje, kommer ind i billedet.

FO Punkt 8. Forslag om forlængelse af gaslagerforordning

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2025) 0099

KOM (2025) 0099 – Bilag 1 (samlenotat)

KOM (2025) 0099 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)

KOM (2025) 0099 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg.

Kommissionen fremsatte den 5. marts 2025 et forslag om at forlænge gaslagerforordningen i yderligere 2 år. Gaslagerforordningen blev vedtaget i 2022 og står til at udløbe med udgangen af 2025. Det polske formandskab har planer om at køre sagen i en hasteprocess og ønsker at opnå en første politisk aftale i Rådet allerede i starten af april 2025.

Den gældende gaslagerordning indebærer, at EU-lande med gaslagre skal sikre, at gaslagrene er fyldt minimum 90 pct. pr. 1. november 2025. Der fastsættes desuden årligt en række delmål for hver medlemsstats lagerfyldning.

Kommissionen har vurderet, at selv om situationen har ændret sig siden 2022, er der stadig behov for at sikre Europas forsyningssikkerhed og at sikre, at Europa er godt rustet mod potentielle forsyningsudfordringer, særlig om vinteren.

Regeringen er enig med Kommissionen heri. Så længe Europa er afhængig af gasimport fra tredje-lande, er der risiko for, at forsyningssikkerheden kan blive udfordret. Det er af den grund vigtigt at sikre, at der er nok gas til rådighed – særlig forud for de kommende vintersæsoner.

FO Regeringen lægger derfor vægt på, at gaslagerforordningen skal bidrage til at sikre forsyningssikkerheden og styrke EU's modstandsdygtighed.

Det europæiske gasmarked har dog samtidig ændret sig siden 2022, hvor reglerne første gang blev vedtaget. Der er kommet meget mere LNG (flydende naturgas) på markedet, altså gas der sejles til Europa. Gasprisen om sommeren er – i modsætning til for nogle år siden – øget relativt i forhold til om vinteren.

Det er med til at mindske markedsaktørernes incitament til at fylde nok gas på lagrene hen over sommeren. Samtidig ses der en vis spekulativ adfærd i fyldningsmålene hos gasaktørerne. Det kan være med til at øge gaspriserne, og det er ingen tjent med.

Regeringen lægger derfor stor vægt på, at der i forhold til fyldningskravene sikres en tilstrækkelig grad af fleksibilitet for medlemsstaterne. Det er vigtigt at sikre, at målet om at fylde de europæiske gaslagre opnås på den mest omkostningseffektive måde.

Lagerfyldningen må ikke unødvendigt øge samfundets omkostninger og drive energipriserne op. Det vil både svække EU's konkurrencedygtighed og forsyningssikkerhed.

Regeringen lægger også vægt på, at delmålene for fyldning bliver vejledende. Det kan være med til at afbøde de mulige markedsforstyrrelser, som der lige nu er en risiko for, at kravene kan medføre. Det skal også understøtte, at øget lagerfyldning kan realiseres med blik for de forskelle, som findes mellem EU-landene.

I Danmark er gasforsyningssikkerheden generelt høj og sikret på andre måder end ved lagring. Vi har bl.a. en stor andel af biogas i vores gassystem, egen gasproduktion fra Nordsøen og gasimport fra Norge via Baltic Pipe.

Det vil for Danmark derfor være relevant at sikre, at andre løsninger end lagring kan tages med i betragtning. Løsninger, der vel at mærke er med til at sikre forsyningssikkerheden.

Regeringen lægger således vægt på en markedsbaseret tilgang, der udnytter markedets evne til at distribuere og lagre gas effektivt, og hvor andre typer forsyning også kan spille en rolle i forsyningssikkerheden på lige fod med gas på lager. Det drejer sig eksempelvis om øget produktion af biogas. Dermed kan der også tages højde for dette, på samme måde som reguleringen i dag tager LNG-terminaler i betragtning for de lande, der har det.

Endelig lægger regeringen vægt på, at kravene om, at gaslageroperatører skal certificeres, forlænges. Da den danske forsyningssikkerhed er afhængig af den europæiske forsyningssikkerhed, vil et styrket fokus på den gasrelaterede kritiske infrastruktur i form af certificeringsprocesser være med til at styrke begge dele.

Stinus Lindgreen (RV): Der er nogle fine balancer i forhandlingsoplægget. Størrelsen på lagrene, og hvor meget de skal fyldes, afhænger af, hvor meget gas vi bruger. Det handler om forsyningssikkerhed og ønsket om at være uafhængige af russisk gas. Mener ministeren ikke, at vi bør gøre mere for at nedbringe vores afhængighed og forbrug af gas, og er der sket nok i forhold til at energieffektivisere vores bygninger og elektrificere vores samfund? Hvad vil ministeren gøre for, at vi kan komme videre i den retning, så vi ikke kommer til at stå i denne situation fremover?

Søren Søndergaard (EL): Vi deler ikke regeringens lovprisning af en markedsbaseret tilgang. På den anden side lægger regeringen kun vægt på det i forhandlingsoplægget, så det skal ikke forhindre os i at støtte forhandlingsoplægget.

I Energinets årsrapport er koncernresultatet for 2024 skitseret. Der står bl.a.:

»Energinets gaslageraktiviteter har realiseret et underskud på DKK 646 mio. mod et forventet overskud på DKK 151 mio. Resultatet i 2024 står i skarp kontrast til rekordoverskuddet i 2023 på DKK 288 mio. Resultatet i 2024 er væsentligt påvirket af en nedskrivning på DKK 769 mio. før skat, som følge af en uventet og omfattende potentiel renovering af anlægget i Lille Torup. Der er undersøgelser i gang, og der kan alternativt blive tale om en permanent reduktion af kapaciteten«.

Har det nogen konsekvenser i forhold til spørgsmålet om at fylde gaslagrene op?

Sascha Faxø (ALT): Vi bakker op om forhandlingsoplægget.

Hvordan sikrer vi, at forlængelsen af forordningen ikke modarbejder det overordnede mål om en omstilling væk fra fossile brændstoffer og om at fremme vedvarende energi?

Har regeringen undersøgt de økonomiske konsekvenser af at lade alternative forsyningskilder spille en større rolle i opfyldelsen af forsynings sikkerhedskravene frem for at følge de obligatoriske gaskrav?

NOT

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Til Søren Søndergaard: Jeg vil gerne svare skriftligt på spørgsmålet om økonomien i Energinets gaslagre. Generelt har Danmark en god gaslagerkapacitet, men det, Energinet skriver, kan godt betyde, at vores gaslagerkapacitet bliver mindre. Det er dog ikke nødvendigvis et problem, for gas skal gradvis spille en mindre og mindre rolle i vores samlede energiforsyning.

Til Stinus Lindgreen: I 2022 var EU i en meget kritisk situation, fordi vi var afhængige af rørført gas, og vi havde ikke LNG-terminaler i Europa i tilstrækkeligt omfang. Det har ført til politiske tiltag i europæiske lande – ikke i Danmark – for at få opbygget energikapaciteten, hvilket betyder, at Europa forsynings sikkerhedsmæssigt står et langt bedre sted i dag. Der er også blevet gjort en generel indsats for bl.a. at sænke gasforbruget og øge vedvarende energi. Forskellige lande har forskellige politikker for at mindske gasforbruget, og vi har også fået gasforbruget ned i Danmark. Selv om EU står et bedre sted i dag forsyningsmæssigt, kan pludselige stød ramme os, og derfor anerkender vi grundlaget for, at der er politikker for at sørge for, at gaslagrene er fyldt op.

Derudover er russisk gas et selvstændigt problem. De sidste 3 år har vi lært, at et generelt lavere gasforbrug ikke nødvendigvis medfører mindre import fra Rusland. Jeg ved godt, at nogle siger det, men de mennesker er ikke underlagt ministeransvar, så de kan fremstille sandheden på en mere komprimeret måde, så det ikke helt er sandt. Det må jeg ikke. For Danmark betyder det, at der stadig væk er grund til at kigge på, om det er økonomisk fornuftigt at bruge gas, også i takt med at vi bliver grønnere i Danmark. Det ændrer selvfølgelig lidt på argumentationen, for når gassen er grøn, kan man ikke under sandhedspligten sige, at der er en klimaeffekt af det i Danmark.

Der kan sagtens være økonomiske grunde til at arbejde på at nedbringe gasforbruget. Det kræver, at den alternative opvarmningsform er attraktiv i forhold til gas. I Danmark har vi haft en kæmpe udrulning af fjernvarme, og vi har tilskudsordninger til varmepumper, så det er et økonomisk attraktivt valg. Men vi løser ikke problemerne i forbindelse med import af gas fra Rusland ved at sænke gasforbruget. De omgår det, og i regeringens optik er det virkelig problematisk, at lande og europæiske energiselskaber aktivt køber russisk gas og får det ind på det europæiske gasmarked. Vi støtter, at man på europæisk plan udforsker både sanktionssporet og andre spor for at gøre det mindre attraktivt at få russisk gas ind på det europæiske marked, for der har vi virkelig et sikkerhedsproblem. Det er i mindre grad et fysisk problem, men i højere grad et strategisk problem i forhold til Ruslands finansiering.

Sascha Faxe er bekymret for, om forslaget modarbejder klimapolitik på den lange bane. Det er et helt relevant blik på sagen, og vi har generelt et blik på gassens rolle fremadrettet. Vi skal fra en tradition med kul, olie og gas over i vedvarende energi. På mødet den 14. marts 2025 snakkede vi om energidelen af aftalen om ren industri, som handler om hurtigere godkendelsesprocesser, fælles finansiering af VE-infrastruktur (vedvarende energi) osv. Men det her handler om noget andet, nemlig om hvad vi kan gøre på meget kort sigt. Alle fossile brændsler er noget skidt, og det skal vi af med, men selv blandt det dårlige er der noget, der ikke er så dårligt som det dårligste. Gas er skidt, men det er lige knap så skidt som kul og olie. I Tyskland åbnede de brunkulslagrene igen for

at kompensere for den manglende gas, og da gaspriserne var meget høje, skiftede virksomheder i Danmark til øget olieforbrug, for det var det, der var muligt på den korte bane. Når vi vægter klimaperspektivet, skal vi huske, at det kortsigtede alternativ ikke altid er grønt for alle energikunder. Alternativet kan være sort og værre. Derfor kan gassen spille en rolle i overgangen, men det er ikke slutmålet, at Europa skal brænde fossil energi af. Vi skal ud af det, og det støtter vi.

Christian Friis Bach (V): Energinets problem er vel, at de købte gas rigtig dyrt og oplagrede det, og så faldt prisen, hvorefter de måtte sælge det rigtig billigt. Det er det, man prøver at håndtere med dette forslag.

Marianne Bigum (SF): Jeg er ikke sikker på, jeg forstod ministerens svar til Stinus Lindgreen. Jeg forstår udmærket, at det ikke løser problemet her og nu i forhold til Rusland – de skal nok finde en anden måde at få afsat deres varer på. Men på sigt kan vi vel bedst sikre os mod import fra Rusland ved at blive uafhængige af gas i det hele taget. Hvad tænker ministeren om at nedsætte vores gasforbrug?

Ministeren nævner alternativer til gas: fjernvarme, varmepumper osv. Jeg er kæmpe fan af energioptimeringer for simpelt hen at nedsætte behovet for energiforbrug. Hvad er ministerens tanker om mulighederne for det som en del af en langsigtet strategi?

Stinus Lindgreen (RV): Jeg anerkender, at det er komplekst. Men mit spørgsmål drejer sig præcis om det, Marianne Bigum siger. Det er vel den vej, vi skal, så vi på et tidspunkt kan blive helt uafhængige af gas, og indtil da vil det gøre vores afhængighed mindre. Det vil også gøre lagrene mindre, hvilket vil gøre kravet om opfyldning mindre.

Der åbnes op for fleksibilitet, og det anerkender jeg fuldt ud, men hele idéen om opfyldningskravet er markedsforvridende. Nogle påpeger, at man burde fjerne det helt. Hvad er refleksionerne omkring det?

Sascha Faxe (ALT): Jeg er ikke uenig i, at der er behov for det på den korte bane. De fleste af os ved godt, hvordan det ser ud i lande, der ikke har det lige så varmt som os om vinteren. Så det er vigtigt.

Jeg er glad for bekræftelsen af, at forslaget ikke modarbejder klimapolitikken på den lange bane. Er der undersøgt konsekvenser af det strategiske? Vi har en krise, så hvordan kan vi skubbe i den rigtige retning og undgå at fastholde gasforbruget for længe? Det er selvfølgelig en balancegang, men har regeringen nogen beregninger på, hvilke muligheder vi kan skubbe på og måske gå forrest med?

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Til Marianne Bigum og Stinus Lindgreen: Vi skal nå et klimamål, og det betyder, at vi skal holde op med at brænde fossil energi af. Derudover har vi en anden målsætning om en sikker energiforsyning, og den tredje målsætning er, at vi skal være økonomisk effektive. I energipolitikken igennem tiden formulerer man nogle forskellige supporterende pejlemærker, og i Danmark er forventningen i den seneste klimafremskrivning, at vi når det såkaldte grønne gaskryds inden 2030. Det vil sige, at dansk gasforbrug modsvarer af en tilsvarende mængde produceret grøn gas, så vi er ude af fossil gas. Ud over det har vi produktion af naturgas jævnfør Nordsøaftalen, og i udgangspunktet er det i årsopgørelsen eksportaktivitet, fordi der er grøn gas, der modsvarer det. Fører det så til, at det er ligegyldigt på økonomisiden?

Nej. Gas koster stadig væk penge. Så når det handler om energieffektivitet, er det interessante, om kunderne blive eksponeret for omkostningerne – i den forventning, at kunderne træffer valg, der er bedst for dem. Det bliver gaskunderne i dag – de betaler afgifter, moms og nettariffer. I dag bliver man faktisk eksponeret for afgifterne, uagtet at den grønne andel af gassen stiger. Så vi har politikker i spil for at sørge for, at prissignalet rammer kunderne. Jeg har bemærket, at nogle vil hævde, at de ovenikøbet bliver ramt for hårdt, fordi de ikke får en nedsat afgift, i takt med at den grønne andel af gas i gassystemet vokser.

Energieffektivitet er i min optik en evergreen – det går aldrig væk. Energi er en ressource, der skal bruges rationelt og fornuftigt, og derfor er det vigtigt, at borgerne eksponeres for prisen, og borgerne har dermed også ansvaret for at gøre op med dem selv, hvad de vil investere i.

Nogle gange kommer det til at lyde, som om energiforbrug i sig selv er problemet. Jeg vil stilfærdigt huske folk på, at vi jo bruger energi af en grund. Jeg tror f.eks. ikke, at vi på sundhedsområdet ville acceptere, at en ny, energikrævende kræftbehandlingsform afvises, fordi den bruger energi. Vi bruger energi af en årsag, men vi skal sørge for, at den energi i stigende omfang bliver grøn. Og så skal vi selvfølgelig sikre, at omkostningen er arbejdet ind i priserne.

Til Stinus Lindgreen: Vi peger på fleksibilitet, fordi der er en potentiel markedsforstyrrelse. Historisk har gaspriserne været høje om vinteren og ikke om sommeren, og den rigide måde at håndtere gasfyldningsmålene på har ført til, at priserne gik op om sommeren. Vi frygter, at det skyldes bl.a. forkerte incitamenter for markedsaktører. Vi lægger vægt på, at fleksibilitetsmulighederne øges i denne justering, for de nationale omstændigheder i forhold til påvirkningen på markedet kan være forskellige. I dag er der en fleksibilitetsmekanisme for de lande, der har LNG-terminaler. Vi ønsker tilsvarende fleksibilitetsmuligheder på andre områder. Danmark har egen naturgasproduktion i Nordsøen, og vi har en ret stor biogasproduktion sammenlignet med andre, så vi har andre metoder, hvorpå vi bidrager til det fælleseuropæiske. Alt det handler om at undgå en situation, hvor risikoen for en uhensigtsmæssig adfærd i markedet bliver for stor.

Til Søren Søndergaard: Regeringen er glad for markedet, men markedet er jo en konstruktion, vi mennesker laver. Derfor er det vigtigt, at man sætter rammer for, hvordan markedet fungerer. Det eksisterer ikke i et tomrum.

Sascha Faxe spørger til den grundlæggende økonomi i den grønne omstilling. Vi kigger løbende på ambitionerne for mere vedvarende energi. Da der ikke var bud på havvind i Danmark, har vi meldt ud, at vi er villige til at krydse den streg, der hedder statsstøtte, for at understøtte det. Vi er i gang med at kigge på vores støtteregele omkring biogas, for biogasbranchen har givet udtryk for, at de ikke kan bruge det, man kan inden for statsstøttereglerne. Så på alle mulige områder inden for vedvarende energi er vi aktive på hele tiden at undersøge, om der løbende er behov for at ændre politikken, så vi kontinuerligt øger vedvarende energi. De rette incitamenter til at finde balancen i energieffektivitet skal sikres, og det skal på lang sigt bringe os ud af fossilaafhængighed – ikke nødvendigvis af gasafhængighed. Biogas er også et af redskaberne i den klimapolitiske værktøjskasse, der ved gud ikke har uendeligt mange redskaber.

Stinus Lindgreen (RV): Det er rigtigt, at fleksibiliteten kan være med til at afbøde nogle af de uheldige incitamentsstrukturer, som gør, at priserne stiger. Jeg har respekt for, at man forsøger at imødegå det. Som jeg læser sagen, har man tidligere haft delmål om, at der skal være opfyldt plus/minus 5 procentpoint i løbet af året, og så skal man ramme de 90 pct. den 1. november. Det vil man videreføre. Men ministeren siger også, at delmålene kan være med til at skabe den skæve prisstruktur. Hvis man ikke får ændret på det ved f.eks. at fjerne dem eller øge intervallet fra plus/minus 5 procentpoint til et større spænd, så løser det vel ikke rigtig noget. Kan vi overhovedet gøre noget, eller risikerer vi at ende med præcis samme problem en gang til?

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Vi ser et behov for, at man fortsat i Europa har tiltag, så vi solidarisk sørger for at øge gassikkerheden på den korte bane. Vi synes ikke, at forslaget giver den tilstrækkelige fleksibilitet, og derfor tager vi ned og forhandler. På den sidste dag stemmer vi ikke imod, hvis vi ikke får fleksibiliteten. Der vil være kræfter i forskellig retning, og der vil helt sikkert være nogen på europæisk plan, der ikke ønsker at åbne for noget, fordi det bliver besværligt og tidskrævende. Men jeg konstaterede også på det seneste energirådsmøde, at en del andre lande pegede på behovet for mere fleksibilitet. En måde at øge fleksibiliteten på kunne være at sænke målet fra 90 pct. til 80 pct. Der er flere elementer i spil, men det handler om at finde en balance mellem solidaritet og fleksibilitet. Det polske formandskab vil gerne have det hastebehandlet, og det er en noget komprimeret proces, så jeg er ikke i stand til at foruddiskontere, hvor det lander.

Næstformanden (Christian Friis Bach): Vi fik et relativt klart svar om, at man vil stemme for, selv om man ikke får imødegået det hele. Det ligger også i vægtene. Men man vil kæmpe for fleksibiliteten.

Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 9. Rådsmøde nr. 4089 (miljø – klimadelen) den 27. marts 2025

Rådsmøde 4089 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 330 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Sagen forelægges til orientering.

1. Kommissionens meddelelse om en aftale for rene industrier

– *Politisk drøftelse*

KOM (2025) 0085

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Aftalen om ren industri supplerer den handlingsplan for prismæssigt overkommelig energi, som jeg drøftede med udvalget den 14. marts 2025. Meget af baggrunden og motivationen for det har overlap til det.

På rådsmødet vil der være en politisk drøftelse af de klima- og miljømæssige aspekter af aftalen om ren industri. Aftalen er Kommissionens svar på en grøn forretningsstrategi. Hensigten er at bringe grøn omstilling, klima og konkurrenceevne sammen under en samlet vækststrategi.

Der henvises også klart og tydeligt til, at den grønne omstilling af europæisk industri er en forudsætning for at opfylde EU's klimamål, og at et 2040-klimamål på 90 pct. er med til at sætte retningen herfor.

Strategien indeholder ikke konkrete initiativer som sådan, men Kommissionen annoncerer en række initiativer, som den vil lancere i de kommende år. Det dækker både lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige initiativer.

De energimæssige aspekter udgør en vigtig del af strategien, og disse uddybes nærmere i den supplerende handlingsplan for prismæssigt overkommelig energi. Denne del har vi allerede drøftet den 14. marts 2025, og jeg kommer derfor ikke ind på dette i dag.

Andre relevante klima- og miljømæssige tiltag, der vil blive lanceret, er bl.a. en forordning om acceleration af den grønne omstilling af industrien og en række forslag til at fremme cirkulær økonomi og genanvendelse i Europa.

Meddelelsen indeholder også finansielle initiativer. Kommissionen vil bl.a. oprette en industriel dekarboniseringsbank og indføre et nyt statsstøtterammeværk for at fremme den grønne omstilling.

Regeringen bakker op om, at der sættes fokus på at styrke europæisk konkurrenceevne gennem en grøn omstilling af bl.a. industri- og energisektoren. Regeringen deler analysen af, at der er behov for betydelige investeringer for at fremme den grønne omstilling i europæisk industri, at godkendelsesprocesser skal gå hurtigere, og at nye regler og krav indføres med så få byrder for erhvervslivet som muligt. Det er vigtigt, at klima- og miljøindsatsen i EU er omkostningseffektiv.

Noget af det, der glæder mig allermest, er, at en strategi for EU's konkurrenceevne kommer til at gå hånd i hånd med den grønne omstilling. Regeringen finder, at et kommende 2040-mål på mindst 90 pct. skal være med til at fremme den dagsorden. Regeringen finder også, at cirkulær

økonomi er en vigtig dagsorden for at mindske Europas miljøaftryk, men også i forhold til at sikre europæisk forsyningssikkerhed og resiliens.

Regeringen ser frem til, at der fremsættes konkrete initiativer på disse områder. Der er et stort behov for at sikre og forbedre konkurrenceevnen, forsyningssikkerheden og grøn omstilling i sammenhæng.

Marianne Bigum (SF): Jeg bliver så glad, hver gang vi skal drøfte cirkulær økonomi. Så tænker jeg, at vi da er nået et godt stykke af vejen.

Cirkulære produkter kan dække over rigtig mange ting. Der står i samlenotatet, at »regeringen arbejder for at fremme højere kvalitet i genanvendelse af kritiske råstoffer i relevante sektorer som f.eks. elektronikaffald, harmoniserede kriterier for "end of waste", øget anvendelse af biobaserede materialer og øget digitalisering.« Kan ministeren uddybe de prioriteringer? Hvorfor er det kun højere kvalitet i genanvendelse af kritiske råstoffer? Hvad angår forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og resiliens, ligger der jo meget mere i den cirkulære økonomi end genanvendelse. Der ligger også længere levetid på produkter. Vi har lige haft jordens overshootday, og 2030-netværket i Folkeetinget har netop holdt Repair Café for at sætte fokus på levetiden af produkter som et vigtigt virkemiddel i den cirkulære økonomi.

Harmoniserede kriterier for affaldsfasens ophør (end of waste) er en gammel travet. Hovedelementerne er, at man gerne vil gøre det nemmere at bruge genanvendte materialer i produkter, og det er super, men man kan gøre det på andre, måske mere effektive måder end kriterier for affaldsfasens ophør.

Biobaserede materialer er ikke altid det grønneste valg. Hvordan vil man vil arbejde med det? Mange tror, at bare fordi det hedder bio, så er det nødvendigvis godt – det er det ikke altid, så derfor synes jeg, at vi skal være ekstra obs på det.

Øget digitalisering kan også handle om meget forskelligt.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Cirkulær økonomi er et vigtigt emne, og du nævner rigtig mange vigtige dimensioner under den overskrift, som man skal tage med i det arbejde. Konkret regulering og opfølgning er delt imellem forskellige ministre, og næsten alle dine spørgsmål er vist miljøministerens ressort.

Det vigtige i næste uge er den overordnede signalgivning om, at vi skal have det cirkulære aspekt med, og at det skal være en del af opfølgningen. For min del af butikken er det, at 2040-målet på klima er en integreret del af vores industripolitik, og at det ikke bliver sat op som en modsætning til at opnå konkurrencedygtighed. Ud over de emner, vi snakkede om sidst, er det et helt centralt signal for os at få sendt i næste uge til de andre europæiske lande.

Marianne Bigum (SF): Det lyder fremragende, at de to ting netop ikke er hinandens modsætninger. Samlenotatet nævner specifikt de fire elementer, men der er der mange flere ting, vi med fordel kunne tage med, så hermed en opfordring til det også. Jeg vil gerne hjælpe.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.37.